
Stenografisch verslag van een openbaar verhoor in het kader van de parlementaire ondervragingscommissie Ongewenste beïnvloeding uit onvrije landen (POCOB) op 19 februari 2020 in de Enquêtezaal van het Logement te Den Haag.

Gehoord wordt: de heer Salam (bestuursvoorzitter en geestelijk leider van de Stichting alFitrah), die wordt bijgestaan door de heer A. van Doorn.

Aanvang: 13.00 uur

Voorzitter: Rog

Griffier: Sjerp

Aanwezige leden van de commissie: Van den Berge, Kuzu, Edgar Mulder, Van Raak, Rog, Schonis, Segers, Stoffer en De Vries.

De **voorzitter**: Goedemiddag, ik open de vergadering.

De heer **Salam**: Goedemiddag.

De **voorzitter**: Aan de orde is het openbaar verhoor van de heer Salam. Meneer Salam, ik heet u welkom namens de parlementaire ondervragingscommissie.

De heer **Salam**: Dank u wel.

De **voorzitter**: U bent bestuursvoorzitter en geestelijk leider van de Stichting alFitrah en u heeft de commissie een notitie doen toekomen, waarvoor dank. Deze is inmiddels gepubliceerd op de website van de Tweede Kamer.

De heer **Salam**: Dank u wel.

De **voorzitter**: In dit verhoor stelt de commissie u vragen over ongewenste beïnvloeding van maatschappelijke en religieuze organisaties in Nederland, zoals moskeeën, uit onvrije landen en hoe deze invloed kan worden

doorbroken. U wordt gehoord als getuige en dit verhoor vindt plaats onder ede. U heeft de commissie laten weten dat u niet bereid bent om te gaan staan bij de eedaflegging.

De heer **Salam**: Dat klopt.

De **voorzitter**: U heeft ervoor gekozen de belofte af te leggen. Ik verzoek u om met die belofte te bevestigen dat u de gehele waarheid en niets dan de waarheid zult zeggen.

In handen van de voorzitter legt de heer Salam de belofte af.

De **voorzitter**: U staat nu onder ede.

De heer **Salam**: Ja. U ook, denk ik.

De **voorzitter**: U wordt allereerst in de gelegenheid gesteld een korte openingsverklaring af te leggen. U kunt dat nu doen.

De heer **Salam**: Dank u wel.

Bismillah ar-Rahman ar-Rahim; in de naam van Allah, de Barmhartige, de Genadevolle. "Culturen zijn helemaal niet gelijkwaardig. De onze is een stuk beter dan alle anderen die ik ken." Ik hoor u al denken, maar nee, dit is niet mijn citaat. Dit is ook niet een citaat van een politicus van de jaren dertig, van nazi-Duitsland, noch van een Zuid-Afrikaanse politicus ten tijde van de apartheid. Dit is een letterlijk citaat van mevrouw Schippers, VVD-lid en voormalig minister van Volksgezondheid. In haar lezing beschrijft ze letterlijk haar afschuw van de islam en op welke wijze zij deze wenst te bestrijden; dat zegt ze ook letterlijk. De toon is gezet voor het regeerakkoord van het huidige kabinet.

Dit verwerpelijke citaat bewijst welke ongewenste invloed de huidige overheid op een ondemocratische wijze wenst uit te oefenen op de moslims, al vanaf de leeftijd van 0 tot en met 4 jaar en ouder. Hierbij ondermijnt men de rechtsstaat stelsel- en planmatig en tracht men verschillende

grondwettelijke vrijheden van met name Nederlandse moslims te beperken middels ongewenste politieke en sociale druk. Sterker nog, de Staat wenst de moslims dusdanig te beïnvloeden dat hij een voor hem passende en gewenste islam bepaalt. En dat terwijl wij hier in Nederland een hele belangrijke norm hebben, namelijk dat wij elkaar in vrijheid laten leven zolang dit niet in strijd is met de wet, zonder dat wij elkaars gedachten, gevoelens of uiterlijke uitspraken en gedragingen gaan bepalen. Wij moslims zijn een volwaardig onderdeel van deze samenleving en bepalen mede ook de normen en waarden, of u dat bevalt of niet. De prachtige islam is de innerlijke én uiterlijke overgave aan de gehoorzaamheid aan Allah, waarbij men geen deelgenoot toekent aan deze geweldige God, met als drie bronnen het boek van Allah, de manier van de laatste profeet -- sallallahu alaihi wa sallam -- en de uitleg van zijn metgezellen. De wet waarborgt dit. Of u dat nou wil of niet, de islam is ook een westerse godsdienst en cultuur.

Echter, wanneer de moslim geen kuddegedrag vertoont en zijn godsdienst vredelievend wenst te belijden zonder ongewenste invloed of onderdrukking vanuit de Staat en wanneer hij wil participeren met behoud van zijn eigen identiteit, wordt deze moslim als een gevaar beschouwd dat ook bestreden moet worden volgens een klein aantal politici die zich nog steeds in de geschiedenis wanen. Gelukkig zijn de meeste Nederlanders open-minded en beseffen ze dat we ons bevinden in een veranderde samenleving, waarin we elkaars vrijheden respecteren.

De laatste alinea, meneer de voorzitter. Wie is hier nou daadwerkelijk degene die ongewenste invloed tracht uit te oefenen? Beste dame en heren, houd uzelf een spiegel voor. Dit is een kwestie van resetting the mindset. Oftewel, zoals ook de voormalige hoofdofficier van justitie in Den Haag een keer tegen mij heeft gezegd: een aantal politici hebben een heropvoeding nodig.

De **voorzitter**: Meneer Salam, voordat wij aan het verhoor beginnen, wil ik duidelijk maken dat alFitrah geen documenten heeft geleverd die de commissie heeft gevorderd. Aan het einde van dit verhoor wil ik daar graag op terugkomen.

Dit verhoor zal worden afgenomen door de heren Schonis en Stoffer. Ik geef het woord aan de heer Schonis.

De heer **Schonis**: Meneer Salam.

De heer **Salam**: Goedendag.

De heer **Schonis**: Uw Stichting alFitrah is in 2008 opgericht.

De heer **Salam**: Ja.

De heer **Schonis**: Sindsdien bent u voorzitter en mevrouw Dahri is secretaris. Klopt dat?

De heer **Salam**: Niet helemaal. Er is een voorzitter, een penningmeester en een secretaris.

De heer **Schonis**: Oké, dus naast mevrouw Dahri als secretaris en u als voorzitter is er ook ...

De heer **Salam**: Is er ook een penningmeester, ja.

De heer **Schonis**: Een driekoppig bestuur.

De heer **Salam**: Ja, een bestuur. Er is een bestuur, ja.

De heer **Schonis**: Van drie personen. En u bent als voorzitter eindverantwoordelijk voor de stichting.

De heer **Salam**: Wij zijn met z'n allen eindverantwoordelijken voor de stichting. En de stichting bestaat niet uit één persoon. De stichting bestaat uit een bestuur. Daaronder zijn er verschillende commissies. Elke commissie houdt zich bezig met haar eigen professionaliteit en met haar eigen kunde, kennis en mogelijkheden.

De heer **Schonis**: Meneer Salam, maar als voorzitter bent u de eindverantwoordelijke.

De heer **Salam**: Als voorzitter ben ik de eindverantwoordelijke, maar samen met het bestuur.

De heer **Schonis**: Helder. Het doel van uw stichting is, zoals blijkt bij de Kamer van Koophandel, het geven van ondersteuning aan ouders bij opvoeding en het bieden van theologische ondersteuning aan jongeren. Klopt dat?

De heer **Salam**: Het staat er zo. Ja, dat klopt.

De heer **Schonis**: En uw stichting is zowel de beheerder van de alFitrah-moskee als onderwijsinstelling voor Koranonderwijs. Is dat correct?

De heer **Salam**: De stichting heeft een breed scala aan activiteiten, zowel moskee als onderwijs voor jongeren, onderwijs voor ouderen, hulpverlening en eigenlijk ook alles wat betrekking heeft op de wijk, ouders, jongeren, kinderen, moslims, niet-moslims. De stichting heeft een hele brede inzet voor zowel de wijk als ook in andere wijken van Utrecht, maar we zijn ook werkzaam in andere steden. Ja.

De heer **Schonis**: Daar komen we zo nog over te spreken. Mijn collega Stoffer zal u daar zo wat meer vragen over stellen. Wat de inhoud van preken en lezingen betreft: is het bestuur daarvoor verantwoordelijk?

De heer **Salam**: Elke persoon die daar zijn preek geeft, is verantwoordelijk voor hetgeen hij zegt. De islam maakt het voor degene die capabel is, dusdanig mogelijk om uiteindelijk hetgeen waarvan hij overtuigd is, zijn interpretatie, uit te leggen, natuurlijk naargelang bepaalde regels, naargelang de drie bronnen die ik u net heb uitgelegd: de Koran, de soenna en de uitleg van de metgezellen. Want de islam geeft de mogelijkheid om dat te doen en wij zijn een islamitische stichting. Wij geven de desbetreffende persoon dus ook de mogelijkheid, zolang natuurlijk ook de beperkingen er zijn die er binnen de islam maar ook binnen de wetgeving van de Nederlandse Staat zijn.

De heer **Schonis**: Oké, dus u kijkt ...

De heer **Salam**: Dat is ook hetgeen wij met hen afspreken.

De heer **Schonis**: Meneer Salam ...

De heer **Salam**: Ik hoop niet dat u mij gaat interrumpen in mijn antwoord.

De heer **Schonis**: De werkwijze van de commissie is als volgt: ik stel de vragen en op het moment dat ik het nodig vind om even een verduidelijkende vraag te stellen, dan moet u mij daarvoor de gelegenheid geven.

De heer **Salam**: U heeft mij hier opgeroepen als getuige en een getuige moet volledig gehoord worden.

De heer **Schonis**: Dat klopt en daarom ga ik u nu een verduidelijkende vraag stellen.

De heer **Salam**: We zitten hier niet in een rechtbank. Ik ben hier uitgenodigd en ik ben hier uit mijn vrije wil gekomen om te getuigen. Ik hoop dat u ook weet wat uw grenzen zijn en wat mijn rechten zijn. Dan laten we elkaar dus ook in elkaars waarde. Hiermee willen we ook duidelijk maken dat iedereen ... U doet uw taak, ik doe mijn taak, maar we gaan niet elkaar ...

De heer **Schonis**: Meneer Salam, u doet uw taak door nu een antwoord op mijn vraag te geven.

De heer **Salam**: Juist. Dan laat u mij bij mijn antwoord ook uitpraten.

De heer **Schonis**: Dan zal ik u inderdaad uit laten praten als u antwoord geeft op mijn vraag. U zegt: op het moment dat iemand bij ons in de moskee komt preken, is hij daar zelf verantwoordelijk voor en er vindt geen controle van bovenaf plaats door het bestuur. Klopt dat?

De heer **Salam**: Dat klopt.

De heer **Schonis**: Prima. Wordt de inhoud van het onderwijs, het onderwijsprogramma, door het bestuur bepaald?

De heer **Salam**: De inhoud van het onderwijsprogramma wordt door de islam bepaald. Die wordt niet door het bestuur bepaald; die wordt door de islam bepaald. De islam geeft ook een richtlijn aan voor wat het programma hoort te zijn. Daarnaast is er ook de wetgeving die wij hier in Nederland hebben. Die heeft ook bepaalde beperkingen, maar die zien wij eigenlijk niet, want in principe sluit hetgeen de islam zegt, prima aan bij wat wij hier aan wetgeving hebben.

De heer **Schonis**: Helder.

De heer **Salam**: Dat betekent dus dat ...

De heer **Schonis**: Meneer Salam ...

De heer **Salam**: ... de islam degene is die de ...

De heer **Schonis**: U heeft mijn vraag beantwoord.

De heer **Salam**: Maar ik ben nog niet klaar.

De heer **Schonis**: Nee, maar u heeft mijn vraag al beantwoord. Ik ga u nu dus een nieuwe vraag stellen.

De heer **Salam**: Nee, nee, nee. Ik bepaal wat ik beantwoord heb, niet u. Ik bepaal wat ik beantwoord heb.

De heer **Schonis**: Nee.

De heer **Salam**: Want anders bent u mijn antwoorden aan het afhakken.

De heer **Schonis**: Meneer Salam ...

De heer **Salam**: Dan bent u niet eerlijk met mijn antwoorden aan het omgaan.

De heer **Schonis**: Meneer Salam ...

De heer **Salam**: Ik vraag u dus vriendelijk -- anders ga ik een punt van orde maken -- ...

De heer **Schonis**: U kunt geen punt van orde maken in deze commissie.

De heer **Salam**: Ik kan een punt van orde maken. Dat is ...

De heer **Schonis**: Ik stel u een vraag en u geeft daarop antwoord. En ik bepaal wanneer de vraag beantwoord is.

De heer **Salam**: Dat is een wetgeving die mogelijk is. Ik vraag de voorzitter om hierover een punt van orde te maken. Of ik wil een punt van orde maken, want ik wil niet dat mijn antwoorden afgehakt worden.

De **voorzitter**: Meneer Salam, u bent hier opgeroepen als getuige.

De heer **Salam**: Ja.

De **voorzitter**: Wij stellen u hier een aantal vragen.

De heer **Salam**: Dat klopt.

De **voorzitter**: En u bent gehouden daarop te antwoorden.

De heer **Salam**: Dat klopt.

De **voorzitter**: U heeft ook de ruimte om die antwoorden te geven. Mijn collega Schonis gaat u nog een aantal vragen stellen. U krijgt de gelegenheid daarop te antwoorden.

De heer **Salam**: Dat hoop ik. Dank u wel.

De **voorzitter**: Daarnaast heeft u net ook een eigen verhaal kunnen houden. Daar heeft u ook de ruimte voor gekregen.

De heer **Salam**: Ik ben nog niet klaar met mijn verhaal.

De **voorzitter**: Nu is de ruimte aan de commissie om u vragen te stellen en u bent als getuige eraan gehouden om antwoord te geven.

De heer **Salam**: Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan de heer Schonis.

De heer **Schonis**: We waren gebleven bij het onderwijs. U heeft gezegd: het bestuur controleert niet het onderwijs; het onderwijs volgt gewoon uit de islam. Klopt dat?

De heer **Salam**: Het onderwijs volgt vanuit de islam, rekening houdend met de Nederlandse wetgeving. Dat klopt.

De heer **Schonis**: Prima. Wordt de inhoud van de website van de stichting gecontroleerd door het bestuur?

De heer **Salam**: Die wordt gecontroleerd door het bestuur.

De heer **Schonis**: Prima. Dan zal ik nu wat vragen stellen over de financiering van uw stichting. Kunt u op hoofdlijnen aangeven wat de begroting is van uw stichting? Hoeveel inkomsten en hoeveel uitgaven heeft u ongeveer?

De heer **Salam**: De begroting van mijn stichting en alle vormen van vragen die betrekking hebben op de financiën, weet de penningmeester.

De heer **Schonis**: U weet dat niet?

De heer **Salam**: Ik heb daar niet een gedetailleerde inhoud over.

De heer **Schonis**: Volgens de Kamer van Koophandel is mevrouw Dahri niet alleen secretaris; ze is ook de penningmeester. Klopt dat?

De heer **Salam**: Nu, op dit moment, wel, ja.

De heer **Schonis**: Nu, op dit moment, wel. Maar ik denk dat mevrouw Dahri geen dingen doet zonder dat u daarvan weet als voorzitter van het bestuur. Toch?

De heer **Salam**: Mevrouw Dahri is degene die nu, op dit moment -- dat is ze niet altijd geweest -- de verantwoordelijke is over de gelden. Ik heb geen details. Ik heb geen kennis van details wat de gelden betreft. Een penningmeester heeft, zoals eigenlijk elke gezonde organisatie betaamt, zijn bevoegdheden en zijn vrijheden om te handelen in de bevoegdheden die hij heeft. Maar goed, ik heb geen kennis van details wat financiële zaken betreft. Nee.

De heer **Schonis**: U heeft ook geen kennis van een jaarverslag of van de jaarrekening?

De heer **Salam**: Nee. Nee.

De heer **Schonis**: Die wordt dus niet zo opgesteld dat u daar als voorzitter uw goedkeuring aan moet geven.

De heer **Salam**: Op dit moment niet, nee. Want sinds de FIOD-inval liggen al onze, bijna al onze documenten ook bij de FIOD.

De heer **Schonis**: Op de FIOD zal de voorzitter zo meteen nog even terugkomen, maar ik concludeer dat u nu zegt: ik ben wel eindverantwoordelijk als voorzitter, maar van alle details, alle financiële details, heeft de penningmeester kennis, niet ik.

De heer **Salam**: Dat klopt en dat is ook een normale zaak.

De heer **Schonis**: Heeft u weleens geld uit het buitenland ontvangen als stichting?

De heer **Salam**: Daar hebben we nooit stiekem over gedaan. Ja.

De heer **Schonis**: Ja. Uit welk land?

De heer **Salam**: Uit Koeweit.

De heer **Schonis**: Uit Koeweit. Van de International Islamic Charity Organization en het Zakat House.

De heer **Salam**: Onder andere.

De heer **Schonis**: Onder andere.

De heer **Salam**: Ja. Zij geven eigenlijk ... In principe is het zo dat zij niets zelf geven. Het is zo dat je zelf op zoek moet gaan naar donateurs en dat de donateurs bij hen doneren. Vervolgens gaan zij dat overmaken naar ons, omdat zij natuurlijk een instelling zijn die ook door de Wereldbank en door verschillende staten, ook door de Koeweitse staat, wordt ...

De heer **Schonis**: Over dat proces komen we zo met u te spreken.

De heer **Salam**: Hoe zeggen ze dat? Het is een instelling die ook wordt ondervraagd en gecontroleerd. In principe is het eerste wat wij hebben gedaan toen wij naar Koeweit zijn gegaan, kijken op welke wijze wij op een legitieme wijze de donaties over kunnen halen.

De heer **Schonis**: Hoe is dat gegaan? Hoe gaat dat proces in zijn werk?

De heer **Salam**: Het proces heb ik net uitgelegd. In principe kijk je dus naar donateurs of naar een instelling die ... Naar donateurs en naar een instelling die deze donaties over kan dragen op een legitieme wijze, waarbij ook gekeken wordt naar: zijn zij gecontroleerd, zijn zij een instelling vanuit de staat, heeft de Staat hen gescreend? Dat is allemaal gedaan. Wat wij ook hebben ...

De heer **Schonis**: Voordat u verdergaat ...

De heer **Salam**: Ik ben nog niet klaar.

De heer **Schonis**: Ja, maar u zegt dat u naar Koeweit bent gegaan. Ik wil u namelijk goed begrijpen.

De heer **Salam**: Ja, ja.

De heer **Schonis**: U bent naar Koeweit gegaan en u heeft daar gesproken met mensen en instellingen die door, denk ik, de Koeweitse overheid zijn gecontroleerd en gevalideerd.

De heer **Salam**: Ja, en die ook door de Wereldbank gecontroleerd en ook gelegitimeerd zijn. Vandaar, want daar kunnen we natuurlijk ook op bouwen. Wat we ook hebben gedaan, is dat we tot tweemaal aan toe een verklaring van goed gedrag van het ministerie van Buitenlandse Zaken hebben gekregen en ook van de bank, waarmee we ook alles op een legitieme wijze hebben verricht.

De heer **Schonis**: Dus u bent naar Koeweit gegaan. U heeft papieren in Nederland geregeld, onder andere die verklaring omtrent het gedrag.

De heer **Salam**: Ja.

De heer **Schonis**: U zegt dat u zaken heeft gedaan met door de overheid van Koeweit gesanctioneerde instellingen.

De heer **Salam**: Ja, toen de delegaties vanuit Nederland, van de AIVD, daarnaartoe gingen, hebben ze gevraagd dat deze instellingen zouden stoppen met het aan ons overdragen van donaties. Toen heeft de Koeweitse overheid duidelijk gezegd: wat is jullie bewijs? Ze hebben gezegd: we hebben geen bewijs; wij kunnen geen bewijs leveren. Toen hebben ze ons gevraagd: kunnen jullie wel een bewijs leveren dat er niks aan de hand is? Toen hebben we tot twee keer toe bewijzen ingeleverd dat er niks aan de hand is. Er is tot nu toe ook helemaal niks aan de hand.

De heer **Schonis**: Meneer Salam, als ik u goed begrijp, zegt u dat de AIVD, de Nederlandse AIVD, naar Koeweit is gegaan.

De heer **Salam**: Tot zes keer aan toe.

De heer **Schonis**: Hoe weet u dat? Hebben ze dat aan u verteld?

De heer **Salam**: Ja, dat vertellen mensen daar aan ons.

De heer **Schonis**: Mensen van Koeweit vertellen dat aan u.

De heer **Salam**: Dat vertellen de instellingen die daar allemaal dit soort bemoeials eigenlijk over de vloer hebben gekregen.

De heer **Schonis**: Dus u zegt dat de mensen uit Koeweit waar u contact mee heeft gehad, tegen u hebben gezegd: de Nederlandse AIVD is hier geweest ...

De heer **Salam**: Ja.

De heer **Schonis**: ... omdat wij geld willen geven aan de Stichting alFitrah.

De heer **Salam**: Ja.

De heer **Schonis**: Zo is het gegaan.

De heer **Salam**: Ja.

De heer **Schonis**: Volgens u.

De heer **Salam**: Dat klopt.

De heer **Schonis**: Met wie heeft u dan contact gehad in Koeweit? Gewoon met mensen van de regering?

De heer **Salam**: Met de instellingen die aan ons het geld overdragen.

De heer **Schonis**: Met mensen van de instellingen die u geld hebben gegeven of met de regering?

De heer **Salam**: Ja, de instellingen die u net heeft genoemd.

De heer **Schonis**: Dus de International Islamic Charity Organization.

De heer **Salam**: Ja, ja.

De heer **Schonis**: U weet dat die gelieerd wordt aan de Moslimbroederschap?

De heer **Salam**: Dat weet ik niet. Maar goed, gelieerd of niet gelieerd ... U wordt ook ergens aan gelieerd, toch? Dat boeit eigenlijk niet zo veel. Iedereen hier in dit lokaal wordt ergens aan gelieerd, van de PVV tot de SGP tot ...

De heer **Schonis**: Helder. Dus u heeft contact gehad met mensen uit Koeweit, van die organisaties. Die hebben u gezegd: oké, u doet een aanvraag en hier heeft u geld. Is het zo makkelijk gegaan?

De heer **Salam**: Het is zo makkelijk gegaan, ja.

De heer **Schonis**: We hebben namelijk ...

De heer **Salam**: Wij hadden één voorwaarde.

De heer **Schonis**: U heeft zelf één voorwaarde?

De heer **Salam**: Dat zij zich niet bemoeiden met de inhoud, wat de Staat wel elke keer probeert, namelijk zich wél bemoeien met de inhoud, wél onderdrukkend zijn en wél chanterend bezig zijn.

De heer **Schonis**: Dus u zegt ...

De heer **Salam**: Maar zij hebben gewoon gezegd: jullie krijgen geld met deze voorwaarde.

De heer **Schonis**: Meneer Salam, als ik u goed begrijp, want dat is belangrijk voor deze commissie, zegt u: ik ben naar Koeweit gegaan, ik heb contact gehad met die organisaties ...

De heer **Salam**: Ja.

De heer **Schonis**: ... en ik heb alleen gezegd "ik wil alleen geld van jullie ontvangen als ik daar geen voorwaarden bij krijg".

De heer **Salam**: Ja. Ik heb gezegd: ik ga alleen geld accepteren van jullie met de voorwaarde dat jullie geen enkele inhoudelijke voorwaarde hebben. Daarnaast, kijk ze hebben natuurlijk de voorwaarde dat wij ...

De heer **Schonis**: Ik ga u zo nog meer vragen stellen.

De heer **Salam**: ... dat wij ergens

De heer **Schonis**: Meneer Salam, ik ga u daar zo meteen nog wat vragen over stellen.

De heer **Salam**: Ja, maar ik ben nog niet klaar. Ze hebben de voorwaarde dat zij ..

De heer **Schonis**: Nee, meneer Salam.

De heer **Salam**: Dat wanneer zij ons geld geven, wij dat ook investeren in hetgeen waarvoor ze hebben gezegd. Dus bijvoorbeeld de moskee. Een ...

De heer **Schonis**: O, er is dus wel een voorwaarde. Dus het geld dat u krijgt, moet u wel besteden aan het doel waarvan u op voorhand heeft gezegd dat dat het doel is.

De heer **Salam**: Ja. En/of hetgeen wat wij goed vinden als instelling, als stichting. Wat wij goedvinden dat het daarin geïnvesteerd moet worden. Zolang dat aan de orde is, zolang het dus niet weggegeven wordt op een commerciële wijze, is er niks aan de hand.

De heer **Schonis**: Oké. Dit is een belangrijk punt.

De heer **Salam**: Zeker een belangrijk punt.

De heer **Schonis**: Dus u zegt tegen mij: ik krijg dat geld alleen als stichting uit Koeweit als ik daarbij heel duidelijk aangeef dat het niet gebruikt wordt voor bijvoorbeeld commerciële doeleinden?

De heer **Salam**: Nee, want het wordt ... Kijk, dit is al islamitisch geregeld. In de islam is duidelijk gemaakt -- dat staat ook letterlijk in het boek van Allah -- dat de zakatuitgaven slechts aan acht soorten uitgegeven mogen worden. En één van deze soorten is bijvoorbeeld ook hetgeen gelieerd is aan een moskee. Een moskee of wat lijkt op een moskee.

De heer **Schonis**: Het geld dat u heeft ontvangen uit Koeweit, was onder andere bestemd voor de aankoop van het pand in Utrecht.

De heer **Salam**: Onder andere.

De heer **Schonis**: Onder andere. Dat pand heeft u uiteindelijk ... Heeft u het nu gekocht of gehuurd?

De heer **Salam**: Jaja. Ik wist dat u die vraag ging stellen. Maar dat spreekt voor zich. Het pand is gekocht op huurbasis, zeg maar. We hebben het gekocht, we hebben een koopcontract gehad, maar in de tussentijd dat wij het nog niet hebben gekocht, konden wij het huren. En naarmate de koopsom meer werd, dat er, zeg maar, meer geld werd gegeven voor de koopsom, werd de huur minder.

De heer **Schonis**: Oké. Dus u heeft ...

De heer **Salam**: Dat was de constructie die wij hebben afgesproken met de persoon waarvan wij het gekocht hebben.

De heer **Schonis**: Dus u heeft dat pand gekocht onder een huur-koopcontract.

De heer **Salam**: Een huur-koopcontract.

De heer **Schonis**: Waarbij u zegt: ik betaal iedere maand een bepaald bedrag aan huur en hoe meer huur ik betaal, hoe minder ik strakjes aan het eind aan koopsom moet betalen. Zo is het gegaan.

De heer **Salam**: Ja.

De heer **Schonis**: Uiteindelijk heeft dat ertoe geleid dat Hawking Europe BV -- ik moest de naam even opzoeken ... Daar heeft u het pand ... U heeft geld van hen geleend om het pand te kopen. Klopt dat?

De heer **Salam**: Dat klopt niet.

De heer **Schonis**: Hoe is het dan gegaan?

De heer **Salam**: En u weet dat dat niet klopt. Maar ik vind het toch vreemd waarom u een vraag stelt, terwijl u weet dat het niet zo gegaan is.

De heer **Schonis**: Kunt u mij vertellen hoe het dan wel gegaan is?

De heer **Salam**: Ja, ja. Hoe het gegaan is, is dat deze bv heeft gezegd: we zijn geïnteresseerd in een project, een bouwplanproject. En wij hebben een pand en we hebben het recht om dat pand te verkopen. Toen heeft deze bv het gekocht vanuit de eigenaar.

De heer **Schonis**: Dus die bv heeft dat pand gekocht van de eigenaar waar u een huur-koopovereenkomst mee gesloten had.

De heer **Salam**: Ja. Ik weet de constructie niet precies, dat is allemaal via de notaris gegaan, en ik ben niet echt een financieel expert. Het is allemaal via de notaris gegaan. En via de notaris is het dus gekocht en als het goed is, heeft de notaris ook een inval gehad van de FIOD. Dat is allemaal uitgeduzzeld. En uiteindelijk heeft de FIOD ook gezien dat het volledig legaal is.

De heer **Schonis**: Ik had begrepen dat bij de koopakte was afgesproken dat de ontwikkelaar uiteindelijk 68 appartementen zou bouwen en dat dan met de totale deal €600.000 verdiend zou kunnen worden. Klopt dat?

De heer **Salam**: Dat klopt niet.

De heer **Schonis**: Dat klopt niet?

De heer **Salam**: Nee. Wat het was: wij hebben €600.000 geïnvesteerd in het kopen van het pand. Los van de huur die wij ook betaald hebben. Dus wij hebben gezegd: oké, we willen in ieder geval die €600.000 terug hebben. Daar is een constructie mee opgezet via de notaris.

De heer **Schonis**: Dus als ik u goed begrijp, heeft u het pand met een huurkoopovereenkomst gekocht ...

De heer **Salam**: Ja.

De heer **Schonis**: .. van een eigenaar. Die eigenaar heeft het pand verkocht aan een ontwikkelaar.

De heer **Salam**: Ja, het is allemaal complex.

De heer **Schonis**: Daarom probeer ik het even samen te vatten en goed te begrijpen.

De heer **Salam**: Het is gegaan van een eigenaar naar een andere eigenaar, weer een andere eigenaar. Daarna is Hawking BV eraan te pas gekomen. En nu heeft de oude eigenaar het weer teruggenomen. Het is allemaal ...

De heer **Schonis**: Oké. Er zijn dus verschillende eigenaren in beeld geweest, begrijp ik. Maar er is wel een afspraak gemaakt dat, omdat u als stichting zelf €600.000 had geïnvesteerd in dat pand .. Daar wilde u op de een of andere manier quitte mee spelen, of het terugkrijgen. Moet ik het zo begrijpen?

De heer **Salam**: Wat wij hebben geïnvesteerd aan koopprijs, wilden wij in ieder geval terug.

De heer **Schonis**: Dat wilde u terugkrijgen. Dat lijkt mij wel belangrijk, want u zei net: als ik geld uit Koeweit krijg van organisaties, dan mag ik dat niet voor commerciële doeleinden gebruiken.

De heer **Salam**: Ja.

De heer **Schonis**: Dus het was echt de bedoeling dat u quitte speelde, dat u gewoon het oorspronkelijke aankoopbedrag, waarvoor u het geld had binnengehaald, weer ...

De heer **Salam**: Ik wil hier even een opmerking maken over "commerciële doeleinden". Dit punt heeft zich ook voorgedaan in een aantal vragen die eerder aan de anderen zijn gesteld, mensen die hier eerder gezeten hebben. Kijk, wanneer we het hebben over "commerciële doeleinden", dan hebben we het over pure commerciële doeleinden. Maar in de islam heb je iets als slim investeren.

De heer **Schonis**: Slim investeren?

De heer **Salam**: Slim investeren.

De heer **Schonis**: Wat verstaan we daaronder?

De heer **Salam**: Dat is heel simpel. Wanneer je een geldbedrag krijgt voor een goed doel, kun je slim investeren voor dát goede doel. Hoe doe je dat? Dat doe je door onder andere een commercieel project op te zetten waarmee dat commerciële project ook dat doel gaat financieren. Het commerciële project is dan commercieel, maar uiteindelijk is het doel niet commercieel, niet gewoon pure winst, maar pure winst om weer terug te geven aan dat doel. Daarmee blijft dat doel dus overeind. Dus heel simpel. Bijvoorbeeld een moskee die een winkeltje heeft. Winkeltje is koop-verkoop. Winstoogmerk. Maar alles wat er aan winst binnenkomt in dat winkeltje, wordt weer in de moskee gezet. Dat is slim investeren.

De heer **Schonis**: Dus als ik u goed begrijp, zegt u ...

De heer **Salam**: Het is ook slim investeren voor het hiernamaals, overigens. Want uiteindelijk heb je meer goede punten.

De heer **Schonis**: Ja, maar voordat .. Even om het goed te begrijpen. U zegt het volgende. Stel, ik heb een goed doel, bijvoorbeeld een moskeeaankoop met zakatgeld, waar commerciële activiteiten bij zitten. Als de opbrengsten

---

van die commerciële activiteiten maar ten goede blijven komen aan de moskee, dan blijf ik binnen de grenzen van de islam.

De heer **Salam**: Juist.

De heer **Schonis**: Is dat wat u zegt?

De heer **Salam**: Juist. De moskeeën hebben een nieuw concept van mij doorgekregen.

De heer **Schonis**: Dan is mij dat nu helder geworden. Heeft u nog wel contact met de donateurs uit Koeweit? Heeft u gezegd: we zijn nu bezig met die €600.000, om dat geheel gesloten te houden? Heeft u daar nog contact over gehad met ze?

De heer **Salam**: We hebben contact gehad over wat er gebeurd is met het geld. Elk project krijgen ze een update.

De heer **Schonis**: Oké. Dus u staat in contact.

De heer **Salam**: Er bestaat contact sinds een paar jaar geleden nog.

De heer **Schonis**: Oké. Dus u heeft tot een paar jaar terug wel contact gehad.

De heer **Salam**: Geen contact.

De heer **Schonis**: Nu heeft u geen contact meer?

De heer **Salam**: Nu geen contact meer.

De heer **Schonis**: Maar tot een paar jaar terug had u wel contact. Dus u heeft ze dit wel verteld.

De heer **Salam**: Ja.

De heer **Schonis**: Hoeveel heeft u in totaal uit Koeweit ontvangen?

De heer **Salam**: Ik weet het ook echt niet zeker, u moet mij er niet op vastpinnen.

De heer **Schonis**: Een orde van grootte?

De heer **Salam**: Want er zijn verschillende bedragen hiernaartoe gekomen en ook op verschillende tijden. Maar ik schat richting de 1,4, 1,5; ergens in die richting.

De heer **Schonis**: Ongeveer 1,5 miljoen.

De heer **Salam**: Ja. Ik zie u schudden, dus u heeft waarschijnlijk wat informatie voor u liggen.

De heer **Schonis**: Ik zit alleen ... Ik luister naar wat u zegt.

De heer **Salam**: U zit te knikken, moet ik zeggen.

De heer **Schonis**: Ik luister naar wat u zegt. U zegt: ongeveer 1,5 miljoen euro hebben we in totaal uit Koeweit ontvangen. In verschillende betalingen.

De heer **Salam**: Ongeveer, ja.

De heer **Schonis**: Ongeveer.

De heer **Salam**: Ja.

De heer **Schonis**: En u zegt ook dat dat voor de aankoop van het pand was, dat het allemaal met een bijzondere huur-koopovereenkomst geweest ...

De heer **Salam**: Juist.

De heer **Schonis**: Maar dat het per saldo allemaal was bedoeld voor de moskee. Het blijft allemaal binnen de grenzen van de islam. Dat is wat u zegt.

De heer **Salam**: Niet binnen de grenzen van de islam; binnen de grenzen van het goede doel.

De heer **Schonis**: Van het goede doel?

De heer **Salam**: Het geld blijft binnen de grenzen van het goede doel. En dat allemaal is binnen de grenzen van de islam. En natuurlijk is het ook wettelijk gezien binnen de grenzen.

De heer **Schonis**: Oké. Dus u hoeft ook geen geld terug te storten naar Koeweit?

De heer **Salam**: Absoluut niet.

De heer **Schonis**: Absoluut niet. Bent u hier transparant over naar uw moskeegemeenschap?

De heer **Salam**: Honderd procent. Ik denk niet dat wij een ... Ik ken tenminste geen stichting die transparanter was naar haar gemeenschap. Want in de afgelopen jaren hebben we onder het mom van transparantie alles naar buiten gehaald. Sterker nog, de FIOD heeft alles van ons meegenomen.

De heer **Schonis**: Over de FIOD komen we straks nog te praten.

De heer **Salam**: De FIOD heeft drieënhalf jaar, nu richting vier jaar ...

De heer **Schonis**: Meneer Salam, over de FIOD komen we zo meteen nog te spreken. Ik vraag nu ...

De heer **Salam**: Ja, maar ik wil het niet overlaten ...

De heer **Schonis**: Nee, maar ik vraag het aan u, en daarom moet u antwoord geven op mijn vraag.

De heer **Salam**: Maar ik ben nog niet uitgepraat. Ik ga nog uitpraten.

De heer **Schonis**: Meneer Salam. Meneer Salam. Ik ga u zo meteen uit laten praten, als u antwoord geeft op mijn vraag op welke wijze ...

De heer **Salam**: Dit is het antwoord op uw vraag.

De heer **Schonis**: Dit is nog geen antwoord op mijn vraag. Mijn vraag was ...

De heer **Salam**: De FIOD heeft onze ...

De heer **Schonis**: Meneer Salam. Meneer Salam.

De heer **Salam**: ... spullen meegenomen. En vervolgens ...

De heer **Schonis**: Meneer Salam.

De heer **Salam**: Jaja, ik ...

De heer **Schonis**: Ik vraag u nogmaals, antwoord te geven op mijn vraag.

De heer **Salam**: Ik ben antwoord aan het geven. Ik vind het ene beetje schofterig wat u doet. U wil mij ... U wil niet luisteren.

De heer **Schonis**: Ik wil heel graag naar u luisteren als u antwoord geeft op mijn vraag.

De heer **Salam**: Ja, maar u wil niet luisteren. Ik geef antwoord op uw vraag, maar ik geef dat op mijn manier. Niet op uw manier.

De heer **Schonis**: Maar ik vraag heel concreet: op welke wijze bent u...

De heer **Salam**: Mijn recht ...

De heer **Schonis**: ... transparant naar uw achterban?

De heer **Salam**: Mijn recht is dat ik antwoord geef op mijn manier. Niet hoe u dat bepaalt. Daar moet u mee stoppen, want dat gaat niet lukken. Of u wacht totdat ik uitgesproken ben, en ik heb u korte antwoorden gegeven, of, tja ...

De **voorzitter**: Meneer Salam. Er is nu geen vraag gesteld over FIOD. Ik heb zelfs aangegeven daar later in dit verhoor op terug te komen.

De heer **Salam**: Dat snap ik.

De **voorzitter**: Dus ik wil u vragen ...

De heer **Salam**: Maar mijn verhaal heeft meer te maken met ...

De **voorzitter**: Meneer Salam, ik wil u dus nu vragen om gewoon te luisteren naar de vraag van mijn collega Schonis en daar ook op te antwoorden en het daar ook even toe te beperken. Dus meneer Schonis gaat een vraag stellen ...

De heer **Salam**: Maar ik vraag u of u wel naar mij wil luisteren.

De **voorzitter**: Ik ga nu toch echt ... Ik ga wel over de orde van deze vergadering. U bent opgeroepen om hier een aantal vragen te beantwoorden.

De heer **Salam**: Juist.

De **voorzitter**: De heer Schonis stelt een vraag en u geeft daar gewoon antwoord op. En de FIOD is daar geen onderwerp van.

De heer **Salam**: En ik bepaal mijn antwoord. Niet u. En niet u.

De **voorzitter**: Ik laat nu de heer Schonis een vraag stellen en daar mag u op antwoorden. Dank u wel.

De heer **Salam**: Ik blijf mijn ... Ik heb mijn antwoord nog niet afgemaakt. Wat ik net wilde zeggen, is dat ...

De **voorzitter**: Meneer Salam.

De heer **Salam**: ... de FIOD ...

De **voorzitter**: Nee, nee, nee. Dit gaan we niet doen. Nee. Dit gaan we niet doen. Meneer Salam.

De heer **Salam**: U weigert het dat ik een antwoord geef. Dit is precies hét beeld van wat u aan het doen bent.

De **voorzitter**: Dank u wel.

De heer **Salam**: U heeft hier getuigen ...

De **voorzitter**: Nee, ik ga dit niet doen. Ik ga dit niet doen ...

De heer **Salam**: U heeft getuigen.

De **voorzitter**: ...want wij hebben u de gelegenheid gegeven om een eigen verhaal te houden. Dat heeft u gedaan. Prima.

De heer **Salam**: Dat doet u mij niet.

De **voorzitter**: We komen straks terug op de FIOD. Dan mag u antwoord geven op mijn vragen die ik daarover ga stellen. Dit is nu geen onderwerp van de vraag van de heer Schonis. U gaat op die vraag antwoorden.

De heer **Salam**: U heeft geen recht om mijn antwoord te bepalen. Daar heeft u geen ...

De **voorzitter**: Meneer Salam.

De heer **Salam**: U heeft dat recht niet.

De **voorzitter**: Ik ga over de vergaderorde ...

De heer **Salam**: Ik denk dat de wetgeving niet bepaalt wat hier gebeurt.

De **voorzitter**: ... en ik sta u nu niet toe om door te praten. De heer Schonis gaat een vraag stellen en u gaat daarop antwoorden.

De heer **Salam**: En ik heb mijn antwoord nog niet klaar. Dus óf u laat mij antwoorden, óf we gaan naar de rechter.

De **voorzitter**: Meneer Salam ...

De heer **Salam**: We zullen eerder naar de rechter gaan ...

De **voorzitter**: Zeker.

De heer **Salam**: Dus daar ...

De **voorzitter**: Daar gaan we het straks ook met elkaar over hebben. En niet nu.

De heer **Salam**: Het is heel simpel.

De **voorzitter**: Meneer Salam.

De heer **Salam**: Niemand bepaalt mijn antwoord.

De **voorzitter**: Daar gaat u het straks met mij over hebben.

De heer **Salam**: Nee, meneer. Ik ben nu niet bij de rechtbank.

De **voorzitter**: Nu stelt de heer Schonis nog een aantal vragen.

De heer **Salam**: Ik ben niet in de rechtbank. U bepaalt niet wat mijn antwoord is.

De **voorzitter**: Nee, maar ik ga wel over de orde.

De heer **Salam**: Zelfs de rechter bepaalt niet wat mijn antwoord is. Dus u ook niet. U heeft uw taak, ik heb mijn taak.

De **voorzitter**: Maar ik ga wel over de vergaderorde. En ik verzoek u nu om mee te werken aan dit verhoor. En u bent daar ook toe gehouden.

De heer **Salam**: Ik zie uit ...

De **voorzitter**: Meneer Salam. Ik ontnem u nu het woord en ik geef de gelegenheid aan de heer Schonis om opnieuw een vraag te stellen.

De microfoon van de heer Salam wordt uitgezet.

De **voorzitter**: De heer Schonis.

De heer **Salam**: Heeft u gewoon de microfoon uitgezet? De islam monddood maken? Is dat wat u wil?

De **voorzitter**: Meneer Salam.

De microfoon van de heer Salam wordt aangezet.

De heer **Salam**: Nee, nee. Of u laat mij antwoorden zoals ik wil ...

De **voorzitter**: Nee. Nee, dat gaan we niet doen. Want wij hebben hier een aantal vragen die wij u willen ...

De heer **Salam**: U laat mij niet antwoorden zoals ik dat wil.

De **voorzitter**: Wij hebben hier een aantal vragen die wij u gaan stellen. En u heeft mee te werken aan dit onderzoek, aan dit verhoor. U bent opgeroepen als getuige. En het is dus niet zo dat u kan zeggen wat u wil, en daar allerlei zaken bij kan betrekken. Gaan we niet doen. Gaan we niet doen. Dus ik verzoek u nu dringend ...

De heer **Salam**: Ja, dat betekent dat u mijn antwoorden wil bepalen.

De **voorzitter**: Ik verzoek u nu dringend om u te houden aan de orde van deze vergadering. Ik geef de heer Schonis het woord om de vraag te stellen en ...

De heer **Salam**: De orde van deze vergadering is in de wet gemaakt.

De **voorzitter**: ... u gaat daarop antwoorden.

De heer **Salam**: De orde van deze vergadering heeft de wet gemaakt. De wet heeft mij rechten gegeven. En u bent deze aan het schenden.

De **voorzitter**: Nee.

De heer **Salam**: U bent deze aan het schenden. En dat ga ik niet toelaten.

De **voorzitter**: Meneer Salam, het wordt op deze manier heel ingewikkeld om dit verhoor voort te zetten.

De heer **Salam**: Dat zeker. Dat zeker. Maar u wilt mij overschreeuwen.

De **voorzitter**: Nee.

De heer **Salam**: U wilt de microfoon uitzetten.

De **voorzitter**: U gaat nu doorpraten, terwijl u daar niet toe gerechtigd bent.

De heer **Salam**: Ik heb mijn antwoord niet gegeven.

De **voorzitter**: Jawel. U heeft een antwoord gegeven op de vraag en u begon uit te weiden.

De heer **Salam**: Dit is precies het beeld wat de overheid aan het doen is.

De **voorzitter**: U begon uit te weiden op een punt waar de vraag niet over ging.

De heer **Salam**: Dit is het beeld wat de overheid aan het doen is.

De **voorzitter**: Ik geef de heer Schonis het woord.

De heer **Salam**: Iedereen kan meekijken.

De **voorzitter**: Als u daar niet naar luistert, zal ik moeten schorsen. En dat wil ik niet doen, want we hebben hier gewoon een openbaar verhoor waar een aantal vragen gesteld worden waarop u heeft te antwoorden.

De heer **Salam**: U gaat niet mijn antwoord bepalen. Hij mag vragen stellen. Gaat uw gang. Ja, zo. U en ik zijn gelijk.

De **voorzitter**: Meneer Salam.

De heer **Salam**: U en ik zijn gelijk.

De **voorzitter**: Nee, nee, nee.

De heer **Salam**: U gaat hier niet boven mij zitten spelen.

De **voorzitter**: Nee.

De heer **Salam**: Dat gaat u niet doen.

De **voorzitter**: Nee, meneer Salam.

De heer **Salam**: Die kans krijgt u niet.

De **voorzitter**: Nee, het is andersom. U heeft zich te houden aan de orde van de Tweede Kamer.

De heer **Salam**: En de orde maakt de wet.

De **voorzitter**: Dit is een verhoor waar u als getuige bent opgeroepen.

De heer **Salam**: Juist, juist, juist.

De **voorzitter**: En u gaat gewoon luisteren naar de vragen en daar een antwoord op geven. Dank u wel.

De heer **Salam**: Juist. En de orde bepaalt de wet en niemand van jullie.

De heer **Schonis**: Meneer Salam, ik heb u net de vraag gesteld op welke wijze u transparant bent naar uw leden, naar de moskeegemeenschap, over de besteding van gelden. Hoe doet u dat?

De heer **Salam**: Ik heb u net geprobeerd duidelijk te maken dat de FIOD onze stukken heeft meegenomen. Sinds de stukken meegenomen zijn, heb ik samen met andere mensen vanuit de stichting duidelijk gemaakt dat nog meer zaken duidelijk gemaakt moeten worden. Oftewel, we zijn nog transparanter geweest dan we al transparant waren, door duidelijk te maken wat er precies aan de hand is en welke spelletjes gespeeld worden, wat wij

---

gekregen hebben vanuit de donateur en wat wij daarmee gedaan hebben. Daar zijn we altijd transparant in geweest.

De heer **Schonis**: Ik heb onder andere op uw website gezien dat er een raad van toezicht is, boven uw stichting. Klopt dat?

De heer **Salam**: Er is een raad die soms om adviezen wordt gevraagd. Ja, klopt.

De heer **Schonis**: Volgens uw eigen website maakt u zelf onder andere deel uit van die raad van toezicht. Klopt dat?

De heer **Salam**: Indien dat nodig is, ja. Maar ik ben slechts een persoon die eigenlijk duidelijk maakt .... Oftewel een brug slaat tussen de raad van toezicht en de stichting.

De heer **Schonis**: Maar op uw website, op uw eigen website, staat dat er jaarlijks een jaarverslag wordt gemaakt.

De heer **Salam**: Ja, ja. Dat klopt. Maar ik ben een brug tussen de stichting en de raad van toezicht.

De heer **Schonis**: Ja, ja. Maar er wordt wel een jaarverslag gemaakt.

De heer **Salam**: Sorry?

De heer **Schonis**: Er wordt wel een jaarverslag gemaakt.

De heer **Salam**: Er wordt een jaarverslag gemaakt, maar daar staat niet bij of dat mondeling of schriftelijk is.

De heer **Schonis**: U maakt een mondeling jaarverslag?

De heer **Salam**: Ja.

De heer **Schonis**: Is dat ook de reden waarom we van de afgelopen vijf jaar geen jaarverslag hebben gevonden bij de Kamer van Koophandel?

De heer **Salam**: Ik ben wettelijk gezien niet verplicht om een jaarverslag te houden bij de Kamer van Koophandel. Dus u probeert hier iets te zeggen wat wettelijk niet hoeft.

De heer **Schonis**: Ik heb geen vragen meer. De heer Stoffer zal nu verder gaan met het verhoor.

De heer **Salam**: Ja.

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, ik ga u een aantal vragen stellen over het onderwijs dat u geeft en de impact op de gemeenschap. De eerste vraag die ik u stel, is hoe u betrokken bent bij het onderwijs.

De heer **Salam**: Hoe ben ik betrokken bij het onderwijs? Ik ben zelf leraar en ik ben medeoprichter van het onderwijsbeleid en -plan bij ons in de stichting.

De heer **Stoffer**: Kunt u ook toelichten wat op hoofdlijnen de aard en de inhoud van het onderwijs is?

De heer **Salam**: Zeker. Ik ben heel blij dat u zo'n vraag stelt, want dan weten de mensen ook wat de waarheid is. Het grondbeginsel van zo'n beleid is: wij zijn Nederlanders, wij zijn Nederlandse burgers, maar wij zijn ook moslims. In principe gaat het beleid of het onderwijs om hoe je als Nederlander, als Nederlandse moslim, hier in deze maatschappij kunt participeren op een geëmancipeerde wijze. En wat bedoel ik met geëmancipeerde wijze? Daar bedoel ik mee dat jij als moslim je dusdanig bewust bent van jouw keuze dat je die weloverwogen maakt en dat je uiteindelijk een keuze maakt die ook bij jou past en die binnen de wetgeving van de Nederlandse Staat is.

Daarin hebben wij verschillende middelen. We hebben het middel dat de leraren bij ons opgeleid worden. Ze worden opvoedkundig opgeleid, boven op de opleiding die ze al hebben. Want sommige leraren bij ons zijn ook pabo-afgestudeerd. De directeur bij ons heeft ook een directeursdiploma, ook van een basisschool. Daarnaast, dus naast de pedagogische opleiding die de leraren krijgen, worden ze ook begeleid in hetgeen wat zij doen in hun onderwijs.

Daarnaast hebben wij ook een pakket voor ouders, zodat ouders ook weten wat hun rechten en wat hun plichten zijn, zowel islamitisch als wettelijk gezien, en hoe zij deze rechten en ook plichten horen in te zetten. Daarnaast hebben we ook een pakket voor kinderen, kinderen die op een heel democratische wijze wordt geleerd hoe zij als islamitisch burger hier in Nederland zichzelf overeind kunnen houden en zich sterk kunnen maken voor hetgeen waarvoor ze staan, waarbij ze dus niet beïnvloed worden door allerlei theorieën en allerlei andere zaken waar zij niet achter staan. Zij krijgen dus eigenlijk een middel mee waarbij ze zelf heel kritisch nadenken. Dat is anders dan bijvoorbeeld wat mevrouw Pels net heeft zitten verkondigen. Wat mevrouw Pels net heeft zitten verkondigen, komt totaal, totaal niet overeen ...

De heer **Stoffer**: Meneer Salam ...

De heer **Salam**: Het komt totaal niet overeen met hetgeen ...

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, u heeft uw antwoord gegeven.

De heer **Salam**: Nee, ik heb nog geen antwoord gegeven.

De heer **Stoffer**: U hoeft niet te interpreteren wat mevrouw Pels aangeeft.

De heer **Salam**: Ik heb mijn recht om te zeggen wat ik wil. Mevrouw Pels ...

De heer **Stoffer**: Ik ben wel benieuwd ...

De heer **Salam**: Mevrouw Pels heeft dingen over ons gezegd die niet waar zijn.

De heer **Stoffer**: Ik ben benieuwd naar wie de inhoud van het onderwijs bepaalt.

De heer **Salam**: De islam bepaalt de inhoud, samen. Oftewel de islam bepaalt de inhoud en we kijken in hoeverre dat overeenkomt met de wetgeving. En dat is onze leidraad.

De heer **Stoffer**: De islam bepaalt het onderwijs.

De heer **Salam**: Ja.

De heer **Stoffer**: Welke mensen maken deel uit van de doelgroep van het onderwijs?

De heer **Salam**: Alle mensen. Moslims, niet-moslims, jong, oud, ouders. Alle mensen.

De heer **Stoffer**: Hanteert u bepaalde leeftijdscategorieën?

De heer **Salam**: Ja, we hebben vanaf 5 jaar tot en met 60 jaar, dus u bent ook welkom bij ons.

De heer **Stoffer**: Hoeveel leerlingen heeft u op dit moment?

De heer **Salam**: Dat fluctueert. Soms is dat ... Per soort van opleiding fluctueert dat. Soms is dat bijvoorbeeld voor de kleine, oftewel de jongerenopleiding, de basisopleiding, ongeveer vanaf 175 richting 200. Voor de ouderen- of jongerenopleiding is dat tussen de 500, 600, soms 700. We zijn zelfs tot de 1.000 geweest per jaar.

De heer **Stoffer**: Dus u geeft zo'n 1.000 mensen per jaar maximaal les?

De heer **Salam**: Ongeveer, ja. Meer niet. Maar het fluctueert.

De heer **Stoffer**: Hoeveel uur ontvangen mensen onderwijs in een week?

De heer **Salam**: Dat verschilt van onderwijs tot onderwijs.

De heer **Stoffer**: Kinderen?

De heer **Salam**: Kinderen? Dat is het enige wat mevrouw Pels aan waarheid heeft gezegd, dat is veertien jaar.

De heer **Stoffer**: Veertien jaar?

De heer **Salam**: Veertien uur.

De heer **Stoffer**: Veertien uur. Op welke dagen in de week is dat?

De heer **Salam**: Bent u ... Maar goed, ik mag geen vragen stellen. Kijk, ik hou me in ieder geval aan mijn taak.

De heer **Stoffer**: Maar u mag gewoon antwoord geven op mijn vraag.

De heer **Salam**: De vraag was: welke dagen. Dat is woensdag, zaterdag en zondag. En als u geïnteresseerd bent, bent u welkom.

De heer **Stoffer**: Geeft u dat onderwijs in Utrecht, of is dat ook buiten ...

De heer **Salam**: In Utrecht ja.

De heer **Stoffer**: We hadden de afgelopen week hier de heer Bouharrou, vicevoorzitter van de Raad van Marokkaanse Moskeeën in Nederland.

De heer **Salam**: Ja.

De heer **Stoffer**: Die gaf aan dat u ook op andere plaatsen onderwijs geeft. Klopt dat?

De heer **Salam**: Ja. De heer Bouharrou ... Kijk, dat is de zaak. De heer Bouharrou heeft van alles kunnen zeggen en ik krijg niet eens de mogelijkheid om een normaal antwoord te geven, maar goed, dat is even terzijde.

De heer **Stoffer**: Nee, maar ik vraag u of dat klopt of niet.

De heer **Salam**: Meneer Bouharrou ...

De heer **Stoffer**: U kunt gewoon ja of nee zeggen.

De heer **Salam**: Nee, nee. Ik bepaal mijn eigen antwoord toch? Meneer Bouharrou heeft hier tot tien keer gelogen, meineed gepleegd. De heer Bouharrou heeft duidelijk gemaakt dat wij zogenaamd heimelijk

binnenkomen, onder andere in Nijmegen. Dat heeft hij gezegd. Wij zitten daar, of wij zaten daar. Dat klopt. Wij zaten daar.

De heer **Stoffer**: Dus het antwoord op mijn vraag is ja.

De heer **Salam**: Het antwoord op uw vraag is: wij zijn in verschillende steden, maar we komen nooit heimelijk binnen. We gaan altijd duidelijk maken, met het bestuur, wat ons beleid is, welke boeken wij hebben. Sterker nog, in Nijmegen waren er vanuit het bestuur leerlingen in de klas die daar totaal geen problemen mee hadden. Wij hadden ...

De heer **Stoffer**: Ik constateer dat u inderdaad ook in Nijmegen onderwijs geeft, zoals de heer Bouharrou dat aangaf.

De heer **Salam**: Ja, juist.

De heer **Stoffer**: Het Verwey-Jonker Instituut, dat hier vandaag ook was, heeft een aantal onderzoeken gedaan naar het onderwijs bij uw stichting. Ik stel u daar een aantal vragen over. Ik vraag u om te antwoorden met ja of nee.

De heer **Salam**: O, maar dat gaat niet door. Nee, meneer.

De heer **Stoffer**: Mijn eerste vraag aan u is: doceert u dat een islamitisch huwelijk mag worden gesloten ...

De heer **Salam**: U wilt mijn antwoord bepalen voordat ik ....

De heer **Stoffer**: ... zonder dat een burgerlijk huwelijk volgens de Nederlandse wet is gesloten?

De heer **Salam**: Ik heb uw vraag niet gehoord, excuses.

De heer **Stoffer**: Ik zal hem herhalen. Doceert u dat een islamitisch huwelijk mag worden gesloten zonder dat een burgerlijk huwelijk volgens de Nederlandse wet is gesloten?

De heer **Salam**: Het afgelopen jaar hebben verschillende mensen mij gebeld: kunnen we bij u een huwelijk sluiten? Ik heb ze duidelijk gemaakt: heeft dit kind, of dat meisje, een vader, dan kan de vader haar zelf huwen. Wij hoeven niemand te huwen als stichting.

De heer **Stoffer**: Is uw antwoord daarmee: ja?

De heer **Salam**: Wilt u mij iets in de mond leggen? Dat kan toch niet?

De heer **Stoffer**: Nee, ik stel u een vraag en u mag een antwoord geven.

De heer **Salam**: Ik heb mijn antwoord gegeven. Mijn antwoord heb ik gegeven en u zal het daarmee doen.

De **voorzitter**: Volgens mevrouw Pels heeft u deze huwelijken ook gesloten. Klopt dat?

De heer **Salam**: Wilt u hem beïnvloeden hoe hij mij vragen moet stellen?

De **voorzitter**: Nee, meneer Salam, wij willen een antwoord op de vraag.

De heer **Salam**: Ik heb de vraag beantwoord.

De **voorzitter**: Het is een gerechtvaardigde vraag.

De heer **Salam**: Ik heb antwoord gegeven op de vraag. U zit gewoon te schudden naar hem toe, van: nee nee, accepteer dat antwoord niet. Hoe wordt dat spel gespeeld? U stond hier te glunderen toen hier leugens werden verteld, meneer de voorzitter.

De **voorzitter**: En u heeft de gelegenheid om die recht te zetten. Als u aangeeft ...

De heer **Salam**: Maar ik krijg de gelegenheid hier niet. Ik krijg hier niet de gelegenheid om zaken recht te zetten. Er worden leugens over mij verteld, over mijn stichting, over onze moslimmaatschappij, hier aan tafel, en u wil niet mij de gelegenheid geven om dit recht te zetten.

De **voorzitter**: We hebben hier een deskundige gehad, die aangeeft ...

De heer **Salam**: Dat is geen deskundige, met alle respect.

De **voorzitter**: ... dat een islamitisch huwelijk wordt gepropageerd en gesloten. De vraag wordt u nu gesteld of dat waar is. U kunt daarop antwoorden dat dat het geval is of dat dat niet het geval is. Daar zijn we naar op zoek. We zijn op zoek naar de waarheid.

De heer **Salam**: Wat zij gezegd heeft, is dat zij dat zelf niet weet, maar dat zij dat gehoord heeft. Dan ben je toch niet deskundig, als je dingen van andere mensen hoort terwijl je daar geen bewijs voor hebt? Geef mij bewijs dat dat gebeurd is. Geef mij bewijs.

De **voorzitter**: Heeft u bij alFitrah een islamitisch huwelijk gesloten, ja of nee?

De heer **Salam**: Ik heb het ... Ik heb de vraag beantwoord, hoe wij omgaan met dit soort zaken.

De **voorzitter**: U heeft aangegeven dat er mensen zijn geweest die u hebben gevraagd een islamitisch huwelijk te sluiten zonder een burgerlijk huwelijk. En u heeft daarop geantwoord met een wedervraag aan deze mensen. Maar dat legt nog niet bloot ...

De heer **Salam**: Nee, nee, niet met een wedervraag aan deze mensen.

De **voorzitter**: ... of u daadwerkelijk uiteindelijk wel of niet islamitische huwelijken heeft gesloten zonder dat die voorafgegaan zijn door een wettelijk burgerlijk huwelijk. Heeft u dat wel of niet gedaan?

De heer **Salam**: Ik zeg tegen u: wat wij in de stichting doen, wat wij in de stichting doen, dat is hetgeen dat wij ook naar buiten halen. En dat is dat we de mensen begeleiden in hoe zij volgens de islam horen te leven. Maar als mensen ons vragen: doen jullie aan huwelijken? Dan is de vraag ... Dan is ons antwoord heel simpel: als deze meid een vader heeft, dan kan deze

---

vader haar zelf huwen. Wij hoeven niet te pas te komen aan een huwelijk. Dat is het antwoord.

De **voorzitter**: Maar meneer Salam ...

De heer **Salam**: Dat is het antwoord, al herhaalt u honderd keer ...

De **voorzitter**: Ja, u heeft een antwoord gegeven. Daar waren we naar op zoek, naar een antwoord, maar voor mij blijft de vraag nog steeds open of u uiteindelijk wel of niet islamitische huwelijken heeft voltrokken die niet vooraf zijn gegaan door een wettelijk erkend wettelijk burgerlijk huwelijk. Dat is van belang voor ons onderzoek, dus u bent gehouden deze vraag te beantwoorden.

De heer **Salam**: Ik heb deze vraag beantwoord.

De **voorzitter**: U heeft deze vraag niet beantwoord. Ik vraag u nogmaals, wijzend op uw medewerkingsplicht, de vraag te beantwoorden of er bij alFitrah door u of anderen islamitische huwelijken zijn gesloten zonder dat die voorafgegaan zijn door een burgerlijk huwelijk.

De heer **Salam**: Mijn vraag ... Uw vraag is beantwoord. Doordat wij mensen begeleiden, om hen duidelijk te maken: wij hoeven er niet aan te pas te komen. De stichting hoeft er niet aan te pas te komen. Er is geen enkele moskee of stichting of imam die er aan te pas hoeft te komen bij een huwelijk. Dat is islamitisch niet eens zo. Islamitisch hoef je daar niet aan te pas te komen. Wij komen niet te pas aan een huwelijk. Degene die haar huwt, is haar vader. Dat is islamitisch geregeld. Als u een klein beetje kennis had van het dossier, dan had u dat geweten.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik geef de heer Stoffer de gelegenheid om de vervolgvraag te stellen. Ik wil aan het einde van dit verhoor op dit punt terugkomen.

De heer **Salam**: Dat mag.

De **voorzitter**: U heeft de commissie ondanks meerdere verzoeken geen antwoord gegeven op deze vraag. Ik kom daar aan het eind nog even op terug.

De heer **Salam**: Dat is een feitelijke onwaarheid.

De **voorzitter**: U heeft geen antwoord gegeven op de vraag of het voorgekomen is dat u of anderen binnen alFitrah islamitische huwelijken hebben gesloten zonder dat die vooraf gegaan zijn door een burgerlijk huwelijk.

De heer **Salam**: Ik heb mijn antwoord gegeven.

De heer **Stoffer**: Mijn vervolgvraag: weet u dat een dergelijk huwelijk, een islamitisch huwelijk, zonder dat daaraan een burgerlijk huwelijk voorafgegaan is, strafbaar is volgens de wet?

De heer **Salam**: Weet u dat het niet strafbaar is? Dat zei mevrouw Pels ook. Het is helemaal niet strafbaar.

De heer **Stoffer**: Weet u dat dat volgens artikel 449 van het Wetboek van Strafrecht strafbaar is?

De heer **Salam**: Dus als een vader tegen zijn dochter zegt en tegen haar vriend of verloofde zegt "ik heb jou weggegeven aan hem", is dat strafbaar?

De heer **Stoffer**: Mijn vraag is of u weet of een islamitisch ...

De heer **Salam**: Dat is niet strafbaar. Dat is niet strafbaar. Wanneer een vader zijn dochter weggeeft ...

De heer **Stoffer**: U zegt dat dit niet strafbaar is.

De heer **Salam**: Nee, nee, het is niet strafbaar wanneer een vader zijn dochter weggeeft aan een verloofde. Dan is dat niet strafbaar.

De heer **Stoffer**: Dus u zegt dat een islamitisch huwelijk dat niet voorafgegaan is door een burgerlijk huwelijk, niet strafbaar is?

De heer **Salam**: Ik zeg: wanneer een vader zijn dochter weggeeft aan een verloofde, is dat niet strafbaar.

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, ik vraag u om een antwoord op mijn vraag, en niet een ander antwoord. Dus nogmaals de vraag: weet u of het volgens het Wetboek van Strafrecht, artikel 449, strafbaar is om een islamitisch huwelijk te sluiten ...

De heer **Salam**: Ik heb net gezegd: een islamitisch huwelijk ...

De heer **Stoffer**: ... zonder dat er een burgerlijk huwelijk aan voorafgegaan is?

De heer **Salam**: Een islamitisch huwelijk is slechts dat de vader tegen zijn dochter zegt "ik heb jou weggegeven, islamitisch gezien, aan deze meneer", met twee getuigen erbij. Dit is niet strafbaar.

De heer **Stoffer**: Ik constateer dat u geen antwoord op mijn vraag geeft.

De heer **Salam**: Nee, ik geef antwoord. Ik zeg ... Ik leg het antwoord zelfs uit. Maar jij, u, wilt mijn antwoord niet accepteren. U wil het antwoord dat u in uw hoofd heeft, horen. Maar dat krijgt u van mij niet te horen.

De heer **Stoffer**: Ik vraag alleen maar of u weet dat dit strafbaar is, of niet. U kunt ja of nee zeggen.

De heer **Salam**: Nee, nee. Zo gaat het niet, meneer. Allereerst constateert u bepaalde zaken die helemaal niet waar zijn, want een islamitisch huwelijk, nogmaals -- misschien zal het ook aan mij liggen, dat ik het niet duidelijk uitleg -- is slechts dat de vader tegen zijn dochter zegt "ik heb jou weggegeven aan deze meneer", waarbij er twee getuigen zijn. Dit is niet strafbaar.

De heer **Stoffer**: Mijn vraag aan u is een andere dan de vraag waar u antwoord op geeft, dus ik vraag u nogmaals: weet u dat een islamitisch huwelijk dat niet voorafgegaan is aan een burgerlijk huwelijk volgens de Nederlandse wet strafbaar is volgens het Nederlandse Wetboek van Strafrecht? Mijn simpele vraag kunt u beantwoorden met ja of nee.

De heer **Salam**: Nee. U probeert weer mijn antwoorden te domineren. Dat kan niet. Dat recht heeft u niet. U heeft grenzen en ik heb rechten. Laten we het daarbij houden. Ik heb u heel duidelijk geantwoord: een islamitisch huwelijk is heel simpel, wanneer de vader tegen zijn dochter zegt "ik heb je weggegeven, ik heb je weggegeven aan deze meneer, en als jij daar ook akkoord mee gaat". Natuurlijk is het ook een medebeslissingsrecht van de dochter. Dit is niet strafbaar. Dit is het islamitisch huwelijk en dit is niet strafbaar.

De heer **Stoffer**: Ik blijf constateren dat u geen antwoord geeft op mijn vraag.

De heer **Salam**: Dan blijft u ook feitelijk onwaarheden zeggen.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat wij ons later beraden op de niet-beantwoorde vragen. Ik stel voor dat heer Stoffer doorgaat met zijn vraag.

De heer **Stoffer**: Mijn vervolgvraag aan u is: stelt u de islamitische wetten boven de Nederlandse wetten?

De heer **Salam**: Stelt u de islamitische ... Ik ben een moslim. En ik weet dat ik als moslim gehouden hoor te zijn aan Allah, aan Allah's godsdienst. Maar ik beseft ook dat ik in Nederland ben, en dat in Nederland ook wetten zijn waar ik me aan hoor te houden. Beide zaken zijn niet met elkaar in strijd. U suggereert dat beide zaken met elkaar in strijd zijn, maar dat is helemaal niet waar. Beide zaken hoeven niet met elkaar in strijd te zijn. Zolang wij hier in Nederland onze vrijheden behouden, dan hoeft dat niet met elkaar in strijd te zijn.

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, ik heb totaal geen interpretatie gegeven. Ik vraag u heel simpel of u vindt of stelt ...

De heer **Salam**: U oordeelt.

De heer **Stoffer**: ... dat islamitische wetten boven Nederlandse wetten gaan. U kunt daar gewoon op antwoorden met ja of nee.

De heer **Salam**: Ik heb geantwoord. Nee, nee, nee. U gaat niet over mijn antwoord, meneer. U gaat niet over mijn antwoord. Ik, als moslim, en dat horen alle moslims, en dat doen alle moslims ... Wanneer men zegt "asjhadoe an la ilaha illallah", oftewel "ik getuig dat er geen god is behalve Allah" en ik getuig dat Mohammed zijn boodschapper is, dan betekent dat dat jij als moslim ook gehouden hoort te worden of te zijn aan de wetgeving van Allah, oftewel de gehoorzaming van Allah. Maar als Nederlandse moslim ben ik hier in Nederland en hoor ik me ook te houden aan de Nederlandse wet. De Nederlandse wet hoeft niet in strijd te zijn, of andersom, de islamitische godsdienst is niet in strijd met de Nederlandse wet. Sterker nog, de Grondwet en nog vele andere wetten die wij ook gebruiken ...

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, u weidt enorm uit.

De heer **Salam**: Nee, nee, ik ben nog niet klaar. Vele andere wetten zijn niet in strijd ...

De heer **Stoffer**: Ik heb een hele simpele vraag en ik stel hem nog één keer.

De heer **Salam**: ... zijn niet in strijd met elkaar.

De heer **Stoffer**: Stelt u de islamitische wetten boven de Nederlandse wetten?

De heer **Salam**: Ik heb u geantwoord. Ik heb u net geantwoord. Ik kan het antwoord weer herhalen.

De heer **Stoffer**: U hoeft het antwoord niet te herhalen, want wat u zojuist aangaf was niet het antwoord. Ik constateer dat u op deze vraag geen antwoord geeft.

De heer **Salam**: Ja, ja.

De heer **Stoffer**: Ik stel u een vervolgvraag. Doceert u dat de kinderen geen verjaardagen, kerst, oud en nieuw of Sinterklaas mogen vieren?

De heer **Salam**: Wat ik doceer, is dat wij hier in Nederland zijn, dat wij moslims zijn, en dat wij vrijheden hebben, en dat wij ons door niemand laten domineren in onze vrijheden, en dat wij ons als moslims door niemand laten demoniseren, zoals dat ook nu gebeurt in deze hetze, waaraan u ook een deel bijdraagt. Dat wij ons door niemand laten demoniseren, dat wij dit zijn of dat zijn, maar dat wij Nederlandse burgers zijn die zich horen te houden aan de wet, en zolang je een wetgeving hebt die jou de mogelijkheid biedt om deze vrijheden te waarborgen, dan hoor je dat te nemen. Dat is een sterke, sterke Nederlandse burger. Ik ben eigenlijk ... Ik draag bij aan de emancipatie van de Nederlandse moslim. Sterker nog ...

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, u geeft opnieuw een antwoord ...

De heer **Salam**: Ik geef een antwoord.

De heer **Stoffer**: ... maar niet op mijn vraag. Mijn vraag is heel simpel: doceert u dat kinderen geen verjaardagen, kerst, oud en nieuw of Sinterklaas mogen vieren?

De heer **Salam**: Ik was nog niet klaar met mijn antwoord, dus als u wilt luisteren, dan kan ik mijn antwoord afmaken.

De heer **Stoffer**: Geeft u dan ook een antwoord op de vraag?

De heer **Salam**: Op basis van dit maak ik hen ook duidelijk dat zij heel goed moeten weten: dit is de islam. Kies zelf op een kritische wijze hoe jij jouw islam hier in Nederland gaat praktiseren. Dit is de wetgeving. Wat wij ook doen, is dat wij de ouders wetgevingen aandragen -- dat is de emancipatie van de moslim -- die zij kunnen gebruiken om hun keuze die zij zelf maken, met hun eigen kritische blik of zij zelf mee willen doen aan deze vieringen, of niet mee willen doen aan deze vieringen, om hun eigen keuze te maken. Als

dat mogelijk is, en de wetgeving biedt ons dat, dan is dat ... Maar ik ga niet met de controle achter elk huis aan: viert u ...

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, ik vraag u niet naar controle. Ik vraag heel simpel wat u doceert.

De heer **Salam**: Ja, ja, ik heb u geantwoord.

De heer **Stoffer**: Doceert u dat kinderen geen verjaardagen mogen vieren?

De heer **Salam**: Vindt u dat vreemd?

De heer **Stoffer**: Ik stel hier een vraag aan u. U stelt geen vraag aan mij.

De heer **Salam**: Het is nu tijd voor carnaval, toch? Het is nu tijd voor carnaval. Waarom doet Noord-Nederland niet mee met carnaval? Noord-Nederland heeft een andere zuil dan Zuid-Nederland, dus dat betekent dat hier in Nederland ...

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, ik stel u een hele simpele vraag, niet over carnaval.

De heer **Salam**: U stelt een vraag over vieringen.

De heer **Stoffer**: Ik stel u de vraag of u doceert dat kinderen geen verjaardagen mogen vieren.

De heer **Salam**: Elke moslim hier in Nederland hoort zelf uit te maken of hij dat hij wel of niet viert.

De heer **Stoffer**: Ook dat is de vraag niet, meneer Salam. Mijn vraag is heel simpel: doceert u dat kinderen hun verjaardag niet moeten vieren?

De heer **Salam**: Wij doceren de islam en in de islam is het belangrijk dat je allereerst zelf gaat nadenken, dat je eerst overtuigd wordt. En in de islam is het zo geregeld dat elke viering die niet aansluit bij of indruist tegen de basisbeginselen van de islam, verboden is.

De heer **Stoffer**: Ik zal u de vraag anders stellen. Doceert u dat de verjaardagen in strijd zijn met de basisislam?

De heer **Salam**: Wat wij vieren ... sorry. Wat wij doceren, is dat de verjaardagen, kerstviering en sinterklaas allemaal -- nu komt het antwoord -- christelijke vieringen zijn; christelijke vieringen of vieringen die niet komen uit de moslimcultuur. Dus daar hoeft u niet aan mee te doen. Islamitisch is dat niet toegestaan. Wil je daaraan meedoen? Dat is jouw eigen keus, maar jij krijgt de mogelijkheid om zelf te kiezen en zelf goed na te denken met een hele kritische blik.

De heer **Stoffer**: Ik hoor u zeggen dat het islamitisch verboden is om verjaardagen en de andere feesten die ik genoemd heb, te vieren. Ik heb een vervolgvraag.

De heer **Salam**: Dat is niet alleen onze godsdienst.

De heer **Stoffer**: Ik heb een vervolgvraag, meneer Salam.

De heer **Salam**: Dat is ook de instelling van nog andere, honderden moskeeën hier in Nederland.

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, mijn vervolgvraag is: doceert u dat een moslim een andere moslim niet aan mag geven bij de politie wanneer sprake is van een strafbaar feit?

De heer **Salam**: Dat is een leugen.

De heer **Stoffer**: Dus dat doceert u niet?

De heer **Salam**: Dat is een leugen. Degene die dat heeft gezegd ...

De heer **Stoffer**: Doceert u ...

De heer **Salam**: ... weet dat hij liegt. Die weet dondersgoed dat hij liegt, want wij hebben dat meerdere malen uitgelegd, zowel op social media als aan de burgemeester en de gemeenteraad.

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, u heeft het antwoord al gegeven en ik heb een vervolgvraag. Doceert u dat een moslim niet naar een ongelovige psycholoog mag gaan?

De heer **Salam**: U laat alleen zien dat dit gewoon een soort schijnvertoning is. U laat mij mijn antwoord niet eens afmaken.

De heer **Stoffer**: U heeft een keurig antwoord gegeven, meneer Salam, en mijn vervolgvraag was -- die heb ik u zojuist gesteld -- of u doceert dat een moslim niet naar een ongelovige psycholoog mag gaan.

De heer **Salam**: Niet naar?

De heer **Stoffer**: Een ongelovige psycholoog.

De heer **Salam**: De islamitische godsdienst is neergezonden naar de profeet Mohammed -- sallallahu alaihi wa sallam -- om de psyche van de moslim recht te zetten. In dit geval is het zo dat zelfs reguliere hulpverleningsinstanties en ambulante instellingen van hulpverlening bij ons aankloppen om onze hulp te vragen, zowel ... hoe heet die instelling ... jeugdzorg, kindbescherming, Veilig Thuis, als andere instellingen. Die kloppen bij ons aan omdat zij heel veel casussen niet kunnen oplossen. Wij nemen soms zelfs -- dat kan u verbazen -- dossiers over. Dan zeggen ze tegen ons: dit mogen jullie zelf behandelen. Dus de zaak dat wij dat wel of niet doceren, komt niet overeen met hetgeen wij net zeggen. Alles wat wij binnen de stichting, Stichting alFitrah, doen als het gaat om hulpverlening ... Of niet alles, excuses. Vele zaken, vele dossiers, doen wij ook in samenwerking met deze instellingen die ik net heb genoemd.

De heer **Stoffer**: Maar mijn vraag is andersom. Doceert u dat een moslim niet naar een ongelovige psycholoog mag gaan?

De heer **Salam**: Dat heb ik u net geantwoord. Een psycholoog heeft een totaal ander beeld of perceptie van dit leven. Elke moslim is op zoek naar zijn eigen identiteit, naar zijn eigen cultuur en wij helpen daarbij. Als wij zien dat heel veel moslims daar geen antwoorden krijgen, zeggen we: "Je kan daar

beter niet naartoe gaan. Je kan beter juist de islam ... In de islam heb je antwoorden. In de islam heb je antwoorden die we jou geven ...

De heer **Stoffer**: Ik constateer dat u het advies geeft ...

De heer **Salam**: ... zonder dat jij daarnaartoe hoeft."

De heer **Stoffer**: Ik constateer dus dat u het advies geeft om als moslim niet naar een ongelovige psycholoog te gaan.

De heer **Salam**: Nee, nee, nee, zo ligt dat niet, absoluut niet. Zoals ik net heb gezegd, werken wij samen met verschillende instellingen, die ook bij ons aankloppen om onze hulp te vragen. Dat betekent ...

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, mijn vraag was andersom: doceert u, adviseert u mensen, moslims, om niet naar een niet-gelovige psycholoog te gaan? U geeft aan dat u dat niet doet.

De heer **Salam**: Dat ik wat niet doe?

De heer **Stoffer**: Dat u dat advies geeft om dat niet te doen.

De heer **Salam**: Nee, ik geef het advies: zorg ervoor dat je gaat naar waar je ook jouw eigen perceptie kan vinden. Jij bent moslim en als jij jouw antwoorden kan vinden in de islam, kom dan naar de psycholoog.

De heer **Stoffer**: Verwijst u kinderen door naar de jeugdzorg?

De heer **Salam**: De jeugdzorg komt naar ons.

De heer **Stoffer**: Nee, dat is mijn vraag niet. Verwijst u kinderen door naar de jeugdzorg?

De heer **Salam**: Dat is nergens voor nodig.

De heer **Stoffer**: Dus u verwijst niet door naar de jeugdzorg?

De heer **Salam**: Nee. Het is nergens in onze casussen nodig geweest dat wij daarnaar verwezen.

De heer **Stoffer**: Dan heeft u het toch niet gedaan?

De heer **Salam**: Het was altijd een soort ... Nee, nee, u moet mij geen antwoorden in de mond leggen.

De heer **Stoffer**: Stel nu eens dat het wel nodig zou zijn. Zou u het dan wel doen?

De heer **Salam**: U gaat een stel-vraag stellen. Daar ga ik niet op antwoorden.

De heer **Stoffer**: Goed. Een andere vraag: doceert u dat een man een vrouw geen hand mag geven?

De heer **Salam**: Ik doceer dat elke man of vrouw het recht heeft om te doen wat hij wil met zijn lichaam. Als de vrouw ervoor kiest om een man geen hand te schudden, dan moet zij dat zelf weten. Dat is dan ook gewaarborgd in de wet. Ik kan u ook meegeven welke wet dat is, als u mij dat toestaat. Dat moet u wel, want ik moet een antwoord geven. Dat is namelijk onder andere vrijheid van godsdienst, maar ook artikel 11, namelijk lichamelijke integriteit, de onaantastbaarheid van het lichaam. Artikel 11 zegt: "Ieder heeft, behoudens of bij krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam".

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, de Nederlandse wet is ons bekend.

De heer **Salam**: Nee, wacht even. Wanneer wij doceren dat de vrouw en de man uit geloofsovertuiging een ander geen hand mogen schudden, dat zij alsnog een hand moeten schudden en dat zij alsnog hun lichaam ongewillig bloot horen te stellen aan de andere sekse ... Als u dat wil suggereren, dan is dat uw zaak.

De heer **Stoffer**: Het rapport van het Verwey-Jonker Instituut, waar ik zojuist een aantal vragen uit heb gehaald, concludeert ook dat alFitrah kinderen met

---

de rug naar de samenleving zet. En dit omdat u onder andere in een lezing met als titel "Hoe voed ik mijn kind op in Nederland?" aangeeft dat de reguliere Nederlandse school een bedreiging vormt. Mijn vraag aan u is: klopt het dat u vindt dat de reguliere Nederlandse school een bedreiging vormt voor kinderen?

De heer **Salam**: Ik heb een aantal stappen nodig voor mijn antwoord. Ten eerste is het zo dat een moslim te allen tijde zichzelf sterk moet maken voor zijn eigen identiteit. Dat is, zoals ik eerder heb gezegd, hetgeen wat wij ook de moslims leren. Maar wanneer wij zien dat de Nederlandse overheid invloed heeft, al jarenlang, op hoe een kind op school, in huis en op straat moet denken en voelen ... Ze bemoeien zich zelfs met hoe een kind moet voelen, wanneer hij spijt moet hebben en wanneer hij geen spijt moet hebben. Dan zeggen wij vanuit onze geloofsovertuiging tegen hem: "Je hebt nog een identiteit. Kijk daar ook naar en zorg ervoor dat je ook weerbaar wordt voor onjuiste, ongewenste invloeden vanuit de Staat."

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, wat is dan het antwoord op mijn vraag of het klopt dat u vindt dat de reguliere Nederlandse school een bedreiging vormt voor kinderen?

De heer **Salam**: Niet hoe u het zegt, nee.

De heer **Stoffer**: Dat vindt u niet?

De heer **Salam**: Niet in hoe u het zegt. Maar wij zorgen ervoor dat de kinderen en de ouders weerbaar worden gemaakt tegen ongewenste invloeden vanuit de Staat.

De heer **Stoffer**: Kunt u één voorbeeld noemen?

De heer **Salam**: Zoals ik net heb gezegd. Het kind wordt stelselmatig aangeleerd wanneer hij spijt moet hebben. Er wordt gewoon duidelijk tegen hem gezegd: "Ga geen spijt hebben wanneer God boos wordt. Je moet alleen spijt hebben wanneer de mensen om je heen boos worden." Wat heeft de Staat daarmee te maken, wanneer een kind spijt heeft of geen spijt? Wat

heeft de Staat daarmee te maken? De Staat is hiermee eigenlijk min of meer ondemocratisch bezig en de rechtsstaat aan het ondermijnen. En als we het hebben over ongewenste invloed, dan moeten we het daarover hebben. Dan moeten we het hebben over ...

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, ik wil u nog één voorbeeld voorhouden. Dit voorbeeld heeft u benoemd. Is dat bijvoorbeeld ook dat een moslim zijn gezicht moet afwenden als hij een kerk ziet?

De heer **Salam**: Dat hoeft niet; dat mag. Maar als hij een moskee ziet, mag hij ook kijken of niet kijken.

De heer **Stoffer**: Nou, dit zegt u in die lezing waar ik zojuist aan refereerde.

De heer **Salam**: Dat weet ik, maar dat hoeft niet; dat mag.

De heer **Stoffer**: Het hoeft niet; het mag.

De heer **Salam**: Ik zal het u uitleggen.

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, u hoeft mij verder niets uit te leggen. U heeft antwoord gegeven.

De heer **Salam**: Ik heb geen antwoord gegeven.

De heer **Stoffer**: Wij gaan verder met dit verhoor.

De heer **Salam**: De islamitische godsdienst maakt duidelijk dat de ...

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, u heeft uw antwoord gegeven.

De heer **Salam**: Ik snap dat u Bouharrou hier wel laat liegen maar mij niet de mogelijkheid geeft om dit recht te zetten. Dit is niet evenredig. Dit is een vorm van discriminatie. Ik wil hier wel mijn uitspraak doen. U was zelfs mensen die hier getuige waren, aan het dicteren wat ze moesten zeggen, dus laat mij ook een beetje uitpraten. De islamitische godsdienst is gebaseerd op het feit

dat de moslim het monotheïsme aanhangt. Dat staat haaks op, is in strijd met het polytheïsme.

De heer **Stoffer**: Meneer Salam, u heeft ...

De heer **Salam**: En het polytheïsme ...

De heer **Stoffer**: ... uitgebreid antwoord gegeven op de vraag die ik heb gesteld ...

De heer **Salam**: Ik heb geen antwoord gegeven.

De heer **Stoffer**: ... en u hoeft geen antwoord te geven op de vraag die ik niet heb gesteld. Wij gaan verder met dit verhoor.

De heer **Salam**: Daarom is het zo dat een kind dat een kerk ziet waar polytheïsme wordt verkondigd, weet: "oké, hier hoor ik niet thuis te zijn; ik ben geen christen, ik ben een moslim". Daarom wordt hij daarmee opgevoed. Dat betekent niet dat hij de christenen onrecht hoort aan te doen of onheus hoort te bejegenen.

De **voorzitter**: Meneer Salam, ik kom nog even terug op de vordering die de commissie heeft laten uitgaan naar de stichtingen. Tijdens de zitting bij de rechtbank op 17 januari jongstleden heeft u namens de stichting aangegeven over geen snipper papier meer te beschikken. Wat betekent dat?

De heer **Salam**: Zoals het wordt gezegd.

De **voorzitter**: U heeft geen documenten meer? Ook niet van na de periode van de inval door de FIOD?

De heer **Salam**: Het is daar gezegd.

De **voorzitter**: Voldoet u wel aan uw belastingplicht?

De heer **Salam**: Een stichting heeft geen belastingplicht.

De **voorzitter**: Voldoet u aan de wettelijke administratieplicht?

De heer **Salam**: We hebben in principe administratie, maar als wij geen documenten terugkrijgen van de FIOD, kunnen wij onze volledige administratie niet verrichten.

De **voorzitter**: Dus u heeft geen snipper papier, maar u heeft nog wel een administratie?

De heer **Salam**: We hebben bonnen, maar we hebben geen administratie die vanuit ons is gemaakt. Dat is onmogelijk op dit moment.

De **voorzitter**: U houdt geen administratie bij.

De heer **Salam**: We houden bonnen bij, we houden ins en outs bij, maar we hebben geen notulen, geen administratieve jaarrekeningen bijvoorbeeld.

De **voorzitter**: Ook al schrijven uw statuten voor dat u die wel zou moeten hebben.

De heer **Salam**: Ja goed, maar de statuten schrijven ook voor dat dat voorbehouden is aan het bestuur.

De **voorzitter**: En de wettelijke btw-afdracht? Voldoet u daaraan?

De heer **Salam**: Als wij betalen, betalen we natuurlijk ook btw. Dat moet u toch ook doen?

De **voorzitter**: U heeft tijdens diezelfde zitting ook aangegeven dat u niet meer beschikt over een bankrekening.

De heer **Salam**: Dat klopt.

De **voorzitter**: Op de Facebookpagina van alFitrah lezen wij dat bij verschillende activiteiten van de stichting verwezen wordt naar een bankrekening ten name van de Stichting alFitrah.

De heer **Salam**: Die bestaat niet meer.

De **voorzitter**: Die bestaat niet meer.

De heer **Salam**: Die bestaat niet meer.

De **voorzitter**: Wij hebben via schriftelijke inlichtingen die wij hebben gevorderd bij banken, wel vernomen dat u wel degelijk beschikt, net als de Stichting Al-Istiqamah, over een bankrekening, dus zowel de Stichting alFitrah als de Stichting Al-Istiqamah.

De heer **Salam**: Dan heeft diegene gelogen. De Stichting Al-Istiqamah? Wat de advocaat toen heeft gezegd, heeft hij gezegd over Stichting alFitrah. Stichting Al-Istiqamah heeft ook een vreemde ... Sowieso niet bij bunq, maar als het gaat om ING, wordt Stichting Al-Istiqamah tot nu toe geblokkeerd.

De **voorzitter**: Hoe verklaart u dat ...

De heer **Salam**: Excuses, Stichting Al-Istiqamah heeft ook geen bankrekening, nee. Excuses, ook niet, nee.

De **voorzitter**: En hoe verklaart u dat via Facebookberichten daar nog wel naar verwezen wordt?

De heer **Salam**: Dat is dan fout.

De **voorzitter**: Dat is een fout.

De heer **Salam**: Of dat zijn oude berichten.

De **voorzitter**: U heeft tijdens de zitting aangegeven dat de stichting de in beslag genomen documenten niet meer in bezit heeft na die inval van de FIOD.

De heer **Salam**: Dat klopt.

De **voorzitter**: Hier stelt u vandaag, onder ede, nog steeds dat alFitrah niet in het bezit is van de in beslag genomen documenten.

De heer **Salam**: Ja, zeker. Maar u staat ook onder ede en u heeft tot twee keer toe ...

De **voorzitter**: U heeft bij de rechtbank ...

De heer **Salam**: ... dingen gezegd die niet waar zijn, maar goed.

De **voorzitter**: U heeft bij de rechtbank, bij het verweerschrift dat is meegestuurd, aangegeven dat u wel degelijk de stukken retour heeft ontvangen. Dat heeft u zelf tegenover de rechtbank aangegeven. Hoe verklaart u dat?

De heer **Salam**: Waar heb ik dat aan de rechtbank aangegeven?

De **voorzitter**: Bij het verweerschrift van uw advocaat.

De heer **Salam**: Nee, dan heeft u het verweerschrift niet goed gelezen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Bij het OM hebben we schriftelijke inlichtingen opgevraagd. Daaruit blijkt ook dat de stukken inderdaad ...

De heer **Salam**: Er zijn bepaalde stukken teruggegeven ...

De **voorzitter**: Mag ik even ... Ja?

De heer **Salam**: ... die de advocaat ook duidelijk heeft gemaakt in de rechtbank. Maar dat was dus lesmateriaal. Dat was hetgeen wij teruggekregen hebben. Dat is wat we verklaard hebben.

De **voorzitter**: Wij hebben een document waaruit blijkt dat op 12 januari 2017 aan de stichting veel meer is geretourneerd dan alleen die lesmaterialen. Hoe verklaart u dat zowel u bij de rechtbank, in dat verweerschrift van uw advocaat, als het OM op schrift verklaart aan de

---

commissie dat wel degelijk alle stukken zijn geretourneerd? De stukken zijn geretourneerd aan uw penningmeester destijds, in uw aanwezigheid.

De heer **Salam**: Daar weet ik niks van.

De **voorzitter**: U kunt zich niet meer herinneren dat u aanwezig was en dat de stukken in handen zijn gesteld van uw penningmeester?

De heer **Salam**: Ik kan het me niet herinneren.

De **voorzitter**: U kunt zich dat niet herinneren.

De heer **Salam**: Ja. Ik vind het wel heel ernstig dat hier aan deze tafel meerdere leugens zijn geweest ...

De **voorzitter**: Nee, meneer Salam. Wij hebben u een aantal vragen gesteld en u heeft de gelegenheid gekregen om zaken recht te zetten. Dit is voor ons een relevant gegeven, want wij weten dat u wel degelijk beschikt over deze stukken en u ontkent nu dat u daarover beschikt.

De heer **Salam**: Dan weet u meer dan ik.

De **voorzitter**: Wij zijn aan het ...

De heer **Salam**: Dat klopt niet.

De **voorzitter**: Meneer Salam, wij zijn aan het einde gekomen van dit verhoor. Ik dank u voor uw komst naar de Kamer ...

De heer **Salam**: Ja, deze schijnvertoning.

De **voorzitter**: ... en ik sluit de vergadering.

Sluiting 14.21 uur.